

V Bruseli 18. mája 2021
(OR. en)

8727/21

AUDIO 53
SOC 265
DIGIT 59

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8025/21
Predmet:	Závery Rady „Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie“

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady „Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie“, ktoré schválila Rada (vzdelávanie, mládež, kultúra a šport) na zasadnutí 17. – 18. mája 2021.

Závery Rady

„Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie“

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC PODKLADOVÉ DOKUMENTY, KTORÉ SA UVÁDZAJÚ V PRÍLOHE,

PRIPOMÍNAJÚC,

1. Že európsky mediálny sektor¹ je široký a rôznorodý a zahŕňa všetky redakčné médiá, ako napr. spravodajské médiá, ako aj širší audiovizuálny sektor a že má kľúčový význam pre európsku konkurencieschopnosť, kultúrnu rozmanitosť, kvalitu života občanov a demokratickú diskusiu.
2. Nedávne závery Rady o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému, v ktorých sa opisujú výzvy, akým bude čeliť spravodajský a audiovizuálny sektor v budúcnosti, najmä pokiaľ ide o jeho udržateľnosť, ktorá je kľúčová pre odolnosť a obnovu európskeho hospodárstva.
3. Že pandémie COVID-19 len vyzdvihla významné zmeny, akými prechádza spravodajský a audiovizuálny sektor v dôsledku globalizácie a digitalizácie, čím sa ešte zvýšila potreba zachovávať a chrániť strategické kultúrne bohatstvo Európy.

¹ Na účely týchto záverov spojenie „spravodajský a audiovizuálny“ odkazuje na mediálny sektor v celej jeho rozmanitosti.

4. Zásadný dosah pandémie na európsky spravodajský a audiovizuálny sektor vrátane výrazných strát príjmov z reklamy, zatvorenia kín a úplného alebo čiastočného pozastavenia filmovej tvorby, oslabeného postavenia filmových distribútorov a nárastu internetového pirátstva.
5. Že spravodajský a audiovizuálny sektor zohrávajú počas pandémie dôležitú úlohu, pretože počas opatrení obmedzujúcich pohyb a iných obmedzení poskytujú občanom informácie a zábavu.

UZNÁVAJÚC, ŽE:

6. Rozdielny lokálny, regionálny a národný vkus a špecifiká, ktoré odzrkadľujú vzácnu európsku kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a pluralitu a zodpovedajú osobitným národným alebo regionálnym potrebám a požiadavkám, môžu viesť k fragmentácii trhu. Je potrebné pokračovať v úsilí o to, aby sa európskemu audiovizuálnemu priemyslu umožnil prístup k širším a rozmanitejším trhom a publiku nielen v Európe.
7. Je nesmierne dôležité, aby sa podporoval inkluzívny a nediskriminačný prístup k mediálnym a audiovizuálnym zdrojom pre všetkých občanov, čo im umožní aktívnu účasť na demokratickej diskusii. Je rovnako dôležité, aby sa podporovala inkluzívna účasť rôznych kvalifikovaných pracovníkov v mediálnom hodnotovom reťazci. V otázke prístupu by sa mal brať ohľad okrem iného na rodovú rovnosť, osoby so zdravotným postihnutím, menšiny a geografickú vyváženosť.
8. Verejnoprávne médiá zohrávajú kľúčovú úlohu pri presadzovaní práva na slobodu prejavu, poskytovaní spoľahlivých a faktických informácií a podporovaní základných demokratických hodnôt.

9. Je naliehavo potrebné:

- a) podporovať digitálnu transformáciu spravodajského a audiovizuálneho sektora, aby sa využili možnosti, aké ponúkajú inovatívne a vznikajúce technológie;
 - b) ďalej rozvíjať digitálny jednotný trh, aby sa posilnila globálna konkurencieschopnosť a cezhraničný záber audiovizuálneho sektora v Európe, no súčasne podporovať lokálny obsah a kultúrnu rozmanitosť;
 - c) uvedomiť si, že existujúce obchodné modely v audiovizuálnom sektore sa často zakladajú na územnom a výhradnom prideľovaní licencií, majú kľúčový význam pre slobodnú tvorbu, financovanie a udržateľnosť a slúžia ako základ pre vytváranie nových obchodných modelov v tomto sektore.
10. Udržateľnosť kvalitnej žurnalistiky, redakčné postupy založené na novinárskej etike a štandardoch, transparentnosť mediálneho vlastníctva a mediálna gramotnosť majú zásadný význam pri prehlbovaní dôvery v spravodajské médiá, a tak im umožňujú účinnejšie predchádzať šíreniu dezinformácií a nepodložených tvrdení.
11. Dlhodobá finančná udržateľnosť a diverzifikácia zdrojov financovania zvyšujú odolnosť spravodajských médií voči hospodárskym zmenám a prispievajú k zvyšovaniu kvality žurnalistiky, nezávislosti médií a k rozvoju pôvodného spravodajstva.
12. Podpora spravodajského a audiovizuálneho sektora nesmie podkopávať zásady redakčnej nezávislosti, slobodu médií ani umeleckú slobodu a mala by presadzovať slobodu prejavu, pluralizmus a obsahovú rôznorodosť.

13. Spravodajský a audiovizuálny sektor zohrávajú dôležitú úlohu vo vzťahu k Európskej zelenej dohode prostredníctvom udržateľných obchodných postupov a modelov, ako aj svojím novinárskym spravodajstvom, ktoré prispieva k informovanej diskusii.
14. Transformácia mediálneho sektora, ktorá je cieľom akčného plánu, by mala prospieť všetkým častiam hodnotového reťazca vrátane kín a festivalov, ktoré sú kultúrnymi a inovačnými uzlami ponúkajúcimi široké možnosti spoločenskej interakcie a podpory nového audiovizuálneho obsahu. Je tiež dôležité, aby sa podporila úloha distribúcie.

ZDÔRAZŇUJÚC:

15. Finančné nástroje a opatrenia, ktoré sa môžu použiť na podporu spravodajského a audiovizuálneho sektora najmä v súvislosti s pandémiou COVID-19, ako napr.:
 - a) na národnej úrovni nástroje a opatrenia filmových a audiovizuálnych agentúr a vlád;
 - b) na úrovni EÚ okrem iného prostredníctvom programu Kreatívna Európa na roky 2021 – 2027, Horizont Európa, Digitálna Európa a programu InvestEU a
 - c) Nástroj Európskej únie na obnovu a opatrenia podporované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu.

VÍTA:

16. Akčný plán Komisie, ktorý sa zameriava na urýchlenie obnovy a transformácie spravodajského a audiovizuálneho sektora a zvýšenie ich odolnosti, a tak ponúka spôsob, ako zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť a inováciu a zvýšiť spoluprácu všetkých aktérov.
17. Akčný plán Komisie pre európsku demokraciu, ktorý sa zameriava na posilnenie odolnosti našich demokracií a najmä na podporu posilnenia postavenia občanov prostredníctvom médií, slobody médií, mediálnej gramotnosti a pluralizmu a na zaručenie bezpečnosti novinárov.
18. Úsilie o posilnenie spolupráce regulačných orgánov v rámci európskej skupiny regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby (ERGA), aby sa zaručilo správne fungovanie mediálnych trhov EÚ a riešili nové výzvy, ktoré sa na týchto trhoch objavujú.
19. Úsilie členských štátov o rýchle a dôsledné vykonávanie revidovanej smernice o audiovizuálnych mediálnych službách², smernice o satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii³ a smernice o autorskom práve,⁴ aby sa vytvorili potrebné podmienky na podporu obnovy a posilnenie udržateľnosti a odolnosti spravodajského a audiovizuálneho sektora.

² Smernica 2010/13/EÚ, zmenená smernicou (EÚ) 2018/1808.

³ Smernica Rady 93/83/EHS, zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/789.

⁴ Smernica (EÚ) 2019/790.

ZDÔRAZŇUJE:

Význam a dôležitosť všetkých opatrení v akčnom pláne a naliehavosť:

20. Zavedenia internetového nástroja, ktorý bude poskytovať individualizované a ľahko dostupné informácie o možnostiach financovania, ktoré spravodajskému a audiovizuálnemu sektoru poskytuje EÚ, a tak umožní všetkým príslušným zainteresovaným stranám rýchly a ľahký prístup k informáciám o rôznych programoch a výzvach na predkladanie návrhov.
21. Vykonávania iniciatívy MEDIA INVEST, ktorá sa môže podporiť aj z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v kombinácii s národnými plánmi obnovy a odolnosti a ktorej cieľom je zvýšiť investície, podporiť vysoko inovatívne a tvorivé nezávislé produkčné a distribučné spoločnosti a tiež rozmanitosť obsahu a zúčastnených aktérov a zároveň zaručiť nezávislosť a rozmanitosť tohto sektora.
22. Vykonávania iniciatívy NEWS, ktorá má riešiť výzvy a zohľadňovať špecifiká spravodajského sektora kombináciou pôžičiek, kapitálového financovania, opatrení na budovanie kapacít a grantov na podporu testovania nových obchodných modelov, kolaboratívnej a cezhraničnej žurnalistiky, odbornej prípravy a mobility kvalifikovaných pracovníkov a ktorej cieľom je vytvoriť európske fórum spravodajských médií, kde budú môcť všetky zainteresované strany vrátane vnútroštátnych orgánov diskutovať o výzvach, príležitostiach, otázkach spravodajskej politiky a spôsoboch, ako zvýšiť bezpečnosť novinárov.
23. Podpory vytvorenia mediálneho dátového priestoru ako spoločnej európskej dátovej infraštruktúry založenej na spoločných štandardoch, interoperabilite a riadení na podporu vydavateľov a vysielateľov spravodajstva a iných mediálnych spoločností pri rozvíjaní obchodných modelov, inovačných riešení a aplikácií založených na dátach.

24. Rozvoja nástrojov mediálnej gramotnosti spolu s ERGA a expertnou skupinou pre mediálnu gramotnosť s cieľom umožniť občanom prístup k informáciám a médiám a ich účinné, zodpovedné, kultivované a kritické využívanie a bezpečne a zodpovedne vytvárať a šíriť mediálny obsah prostredníctvom rôznych platforiem.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ:

25. Využili Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti tým, že predložia jasné a solídne plány investícií do urýchlenia digitálnej a zelenej transformácie spravodajského a audiovizuálneho sektora, a preskúmali pri tom možnosť viacnárodných iniciatív v záujme posilnenia konkurencieschopnosti európskych projektov na medzinárodnej úrovni a podpory európskeho publika.
26. Pokračovali vo vzájomnej výmene informácií a najlepších postupov, najmä pokiaľ ide o opatrenia a iniciatívy verejnej podpory v prospech audiovizuálneho sektora zamerané najmä na výrobu a propagáciu európskeho obsahu, ako aj účinné opatrenia na podporu zelenej transformácie a sociálneho začlenenia.
27. Naďalej podporovali európske koprodukcie okrem iného tým, že zaručia, aby audiovizuálne fondy ponúkali kompatibilné podporné nástroje.
28. Zaručili plnenie záväzkov súvisiacich s podporou európskych diel a kultúrnej rozmanitosti v rámci služieb na požiadanie a zároveň hľadali spôsob, ako uľahčiť sprístupnenie označenia „európske diela“ poskytovateľom služieb a regulačným orgánom v oblasti médií okrem iného prostredníctvom technologických nástrojov (ako LUMIERE VOD) na európskej úrovni.

VYZÝVA KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ A V PLNOM SÚLADE
SO ZÁSADOU SUBSIDIARITY:

29. Podporovala iniciatívy zamerané na budovanie kapacít a možnosti nadväzovania kontaktov a spolupráce s cieľom pomôcť malým mediálnym aktérom, ktorí majú menej zdrojov, zvládnuť zložité postupy, ktoré umožňujú prístup k programom financovania.
30. Zvážila úlohu spravodajského a audiovizuálneho sektora v európskej digitálnej dekáde, podporovala ich príspevok k digitálnej transformácii, obnove a vedúcej úlohe na medzinárodnej úrovni do roku 2030.
31. Podporovala zelenú transformáciu spravodajského a audiovizuálneho sektora a zároveň ju spojila s hospodárskou obnovou po pandémie COVID-19 výmenou najlepších postupov a za pomoci kanálov, ako je platforma Európskeho klimatického paktu, pričom by sa mohli využiť synergie a nedávny vývoj v súvislosti s environmentálnymi kalkulačkami a systémami hodnotenia v záujme udržateľnej filmovej produkcie a iných audiovizuálnych aktivít. Malo by sa zvážiť vytvorenie harmonizovaných podmienok udržateľnosti, ako aj stimulov pre ekologickú filmovú tvorbu a možné zavedenie zelených filmovacích osvedčení.
32. Posilnila súdržnosť, dostupnosť a synergiu programov financovania EÚ, konkrétne programov Kreatívna Európa, Digitálna Európa, Horizont Európa, InvestEU a Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, aby sa zaručilo nielen účinné vykonávanie akčného plánu, ale aj udržateľnosť opatrení potrebných na dlhodobú obnovu a transformáciu.
33. Zhodnotila uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci v prípade kultúrnych a kreatívnych sektorov a zvážila potrebu ich prispôsobenia.

34. Podporila obeh európskeho obsahu v rámci Európy a mimo nej uľahčením spolupráce pri produkcii a distribúcii vrátane koprodukcii a inovatívnych obchodných modelov, ktoré sa v oboch prípadoch často zakladajú na územnom a výhradnom prideľovaní licenčných práv.
35. Pozorne sledovala vykonávanie akčného plánu, aby zhodnotila jeho pokrok a v prípade potreby ho prispôsobila vývoju na trhu alebo predložila ďalšie opatrenia.

VYZÝVA KOMISIU A ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ
A V PLNOM SÚLADE SO ZÁSADOU SUBSIDIARITY:

36. Vytvorili legislatívny a politický rámec, ktorý mediálnym aktérom umožní:
- a) speňažiť ich obsah, ako sa uvádza v záveroch Rady o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému;
 - b) preskúmať možnosti diverzifikácie zdrojov financovania, ako aj možnosti dlhodobej udržateľnosti okrem iného prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev, aby sa zaručila odolnosť a globálna konkurencieschopnosť spravodajského a audiovizuálneho sektora;
 - c) v spravodajskom a audiovizuálnom sektore vyvinúť a zaviesť nové technológie, najmä technológie založené na umelej inteligencii, aby mohli zainteresované strany využívať príležitosti a výhody vyplývajúce z ich používania, a to so zreteľom na základné práva a hodnoty vrátane slobody prejavu, slobody médií, rozmanitosti európskeho obsahu a pluralizmu;

- d) zotaviť sa z krízy spôsobenej pandémie COVID-19 tým, že im uľahčia prístup k verejnej finančnej podpore;
 - e) podporovať cezhraničnú spoluprácu aktérov audiovizuálneho trhu, aby sa tento trh mohol rozširovať a mohol konkurovať na európskej aj celosvetovej úrovni produkciou a distribúciou obsahu schopného pritaiahnuť medzinárodné publikum.
37. Spolupracovali a navzájom si vymieňali najlepšie postupy, pokiaľ ide o podporu európskeho audiovizuálneho obsahu a ľahšiu vyhľadateľnosť a objaviteľnosť, a podporovali umeleckú slobodu, rozmanitosť a tvorivosť investovaním do európskych talentov a tvorby a ich podporou.
38. Spolupracovali s organizáciami zastupujúcimi profesionálnych novinárov, novinárskymi centrami, školami a univerzitami pri posilňovaní budovania kapacít v spravodajských médiách s osobitným dôrazom na etiku a digitálne zručnosti v záujme dosiahnutia vysokej kvality a odolnosti žurnalistiky.
39. Podporovali rozvoj zručností v oblastiach kľúčových pre budúcnosť spravodajských a audiovizuálnych spoločností posilňovaním profesionálnej schopnosti prispôbiť sa budúcim výzvam.
40. Úzko spolupracovali s inými medzinárodnými organizáciami aktívnymi v mediálnej oblasti, ako sú Rada Európy a UNESCO, pri hľadaní synergií medzi iniciatívami zameranými na podporu obnovy a transformácie so zreteľom na slobodu prejavu, ako aj nezávislosť a pluralitu spravodajského a audiovizuálneho sektora.
41. Vymieňali si najlepšie postupy a podporovali mediálnu gramotnosť, aby posilnili kľúčové zručnosti občanov a podporili ich v informovanom rozhodovaní a aby sa mediálny obsah tvoril a širil na rôznych platformách bezpečne a zodpovedne.

42. Prispeli k zvýšeniu kapacity ERGA a podporovali spoluprácu medzi národnými agentúrami na financovanie filmovej a audiovizuálnej tvorby a príslušnými orgánmi.
43. Hľadali riešenia umožňujúce poistné záruky na krytie rizika súvisiaceho s pandémiou COVID-19 v prípade audiovizuálnej produkcie predovšetkým so zreteľom na koprodukcie.
44. Viedli dialóg s audiovizuálnym priemyslom s účasťou vnútroštátnych orgánov, aby sa prijali konkrétne kroky na podporu širšieho prístupu k obsahu a jeho dostupnosti na vnútornom trhu v súlade s autorskými právami a na pomoc európskemu audiovizuálnemu sektoru, aby si získalo nové publikum a mohlo spotrebiteľom ponúkať široký obsah tak, aby sa zároveň podporila konkurencieschopnosť tohto sektora a spravodlivé odmeňovanie a zohľadnila úloha, akú zohráva územné a výhradné prideľovanie licenčných práv pri financovaní audiovizuálneho sektora a filmového priemyslu.

Relevantné politické dokumenty

Európska rada

- *Závery prijaté na mimoriadnom zasadnutí Európskej rady 1. a 2. októbra 2020* (EUCO 13/20)
- *Závery prijaté na mimoriadnom zasadnutí 17. až 21 júla 2020* (EUCO 10/20)
- *Nový strategický program na roky 2019 – 2024* (prijatý Európskou radou 20. júna 2019)

Vyhlásenia ministrov

- Vyhlásenie o kultúre v čase krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 (apríl 2020)
- Bukureštské vyhlásenie ministrov kultúry a ich zástupcov o úlohe kultúry pri budovaní budúcnosti Európy (apríl 2019)

Rada Európskej únie

- *Závery Rady o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému* (Ú. v. EÚ C 422, 7.12.2020, s. 8)
- *Závery Rady o formovaní digitálnej budúcnosti Európy* (Ú. v. EÚ C 202 I, 16.6.2020, s. 1)
- *Závery Rady o mediálnej gramotnosti v neustále sa meniacom svete* (Ú. v. EÚ C 193, 9.6.2020, s. 23)
- *Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve* (Ú. v. EÚ C 457, 19.12.2018, s. 2)
- *Závery Rady o rozvoji mediálnej gramotnosti a kritického myslenia prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy* (Ú. v. EÚ C 212, 14.6.2016, s. 5)

Európska komisia

- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov *o akčnom pláne pre európsku demokraciu*, COM(2020) 790 final
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – *Európsky klimatický pakt*, COM(2020) 788 final
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – *Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie*, COM(2020) 784 final
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov *Maximálne využitie inovačného potenciálu EÚ – Akčný plán pre oblasť duševného vlastníctva na podporu obnovy a odolnosti EÚ*, COM(2020) 760 final
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom *Formovanie digitálnej budúcnosti Európy*, COM(2020) 67 final

Rada Európy

- Odporúčanie CM/Rec(2018)1[1] Výboru ministrov členským štátom o pluralite a transparentnosti vlastníctva médií
 - Odporúčanie CM/Rec(2018)2 Výboru ministrov členským štátom o úlohách a povinnostiach sprostredkovateľov internetu
 - Vyhlásenie Výboru ministrov o finančnej udržateľnosti kvalitnej žurnalistiky v digitálnom veku, Decl(13/02/2019)2
-